

Direktiven för Fas 2 Utredning - uppföljning

Inledning

Detta underlag syftar till att ge en bild av hur projektet uppfyllt de beslut som kongresser och förbundsmöten tagit när projektet inleddes. Längs vägen har också förbundsstyrelserna tagit beslut av större karaktär, dessa har vi valt att kalla "vägval".

Utredningens uppdrag

Utredningens uppdrag ska vara att undersöka hur en effektiv och ändamålsenlig organisationsform skulle kunna se ut och utforska olika idéer och förslag kring en sådan ny organisationsform.

Utredningen ska även, till kommande extra kongresser/förbundsmöte, presentera ett förslag på en ny organisationsform och en plan för införande av denna nya organisationsform. Viktigt att poängtera är att en ny organisationsform skulle kunna bestå av en, två eller möjligen flera juridiska personer.

Genomförande

Utredningen genomförs i ett gemensamt projekt (på samma sätt som projektet Fas 1 - Inriktningen). Inom ramen för utredningen kommer dialoger med medlemmar, förtroendevalda och anställda att genomföras. Arbetet sker i nära dialog med samtliga förbundsstyrelser. Arbetet ska präglas av nyfikenhet och utforskande samtal kring hur vi organiserar oss så effektivt och ändamålsenligt som möjligt för en nyktrare värld.

Övergripande direktiv för utredningen har varit:

- Skapa förutsättningar för en stark organisationsform som möjliggör mer verksamhet
- Skapa förutsättningar för en organisationsform som ger rörelsen mer genomslag i samhället
- Skapa förutsättningar för hållbara och lustfyllda möjligheter för ideella engagemang i rörelsen
- Skapa förutsättningar för barns och ungas demokratiska inflytande och ungas möjlighet att vara med och leda organisationen

När vi skapar en ny organisationsform kommer vi särskilt att beakta de ekonomiska och juridiska aspekterna:

- En ny organisationsform ska vila på en stabil och långsiktig finansiering
- En ny organisationsform ska göra det möjligt för rörelsens olika verksamhet att ingå i relevanta samverkans- och paraplyorganisationer (t.ex. scouternas möjlighet att fortsätta bedriva scouting och verka inom Scouterna och ungas möjligheter att verka inom ramen för LSU)
- En ny organisationsform ska i möjligaste mån inte minska IOGT-NTO-rörelsens inflytande i andra organisationer där någon eller några av förbunden är huvudman, medlem eller på annat sätt förmånstagare (t.ex. Stiftelsen Ansvar för Framtiden, CAN, NBV m.m.)
- En ny organisationsform ska beakta och ta tillvara på de juridiska åtaganden och möjligheter som finns inom dagens organisationer (t.ex. licens för lotteriverksamhet)
- En ny organisationsform ska ha möjlighet att söka verksamhets- och projektstöd för specifika målgrupper inom rörelsen (exempelvis barn och unga)

Förslaget i relation till utredningens direktiv

Direktiv	Måluppfyllelse
Skapa förutsättningar för en stark organisationsform som möjliggör mer verksamhet	Uppfyllt genom att samla verksamhet och resurser i färre förbund och möjliggöra samverkan mellan verksamhet som idag är åldersindeldad.
Skapa förutsättningar för en organisationsform som ger rörelsen mer genomslag i samhället	Uppfyllt genom att samla resurser för påverkansarbete i en organisation samt skapa en tydlig identitet att kommunicera till beslutsfattare, media och andra intressenter.
Skapa förutsättningar för hållbara och lustfyllda möjligheter för ideella engagemang i rörelsen	Uppfyllt genom att förenkla det föreningstekniska arbetet så långt det går i styrdokument och stadgar.
Skapa förutsättningar för barns och ungas demokratiska inflytande och	Uppfyllt genom stadgereglerad makt och inflytande för unga på högsta beslutande organ samt i förtroendevalda organ.

Direktiv	Måluppfyllelse
ungas möjlighet att vara med och leda organisationen	
En ny organisationsform ska vila på en stabil och långsiktig finansiering	<p>Uppfyllt genom att rörelsens resurser samlas i huvudsak i allmänförbundet.</p> <p>Verksamhetsförbundet möjliggör att rörelsen kan söka stöd för barn och unga.</p>
En ny organisationsform ska göra det möjligt för rörelsens olika verksamhet att ingå i relevanta samverkans- och paraplyorganisationer (t.ex. scouternas möjlighet att fortsätta bedriva scouting och verka inom Scouterna och ungas möjligheter att verka inom ramen för LSU)	<p>Uppfyllt genom att projektet löpande haft en dialog med främst Scouterna.</p> <p>Verksamhetsförbundet kommer kunna söka medlemskap i LSU.</p>
En ny organisationsform ska i möjligaste mån inte minska IOGT-NTO-rörelsens inflytande i andra organisationer där någon eller några av förbunden är huvudman, medlem eller på annat sätt förmånstagare (t.ex. Stiftelsen Ansvar för Framtiden, CAN, NBV m.m.)	Delvis uppfyllt. I sammanhang där organisationerna haft en röst per organisation minskar rörelsens inflytande.
En ny organisationsform ska beakta och ta tillvara på de juridiska åtaganden och möjligheter som finns inom dagens organisationer (t.ex. licens för lotteriverksamhet)	Uppfyllt då allmänförbundet skapas av den organisation som idag uppbär lotteritillståndet och inte ändras i avseenden som påverkar tillståndet.

Direktiv	Måluppfyllelse
En ny organisationsform ska ha möjlighet att söka verksamhets- och projektstöd för specifika målgrupper inom rörelsen (exempelvis barn och unga)	Uppfyllt genom verksamhetsförbundet.

Ytterligare vägval

Arbetet med utredningen har omfattat många olika frågor och perspektiv. För att kunna genomföra utredningen på ett sätt som garanterar kvalitet och effektivitet har de fyra förbunden tagit fram en lista med ett antal övergripande och strategiska vägval för det fortsatta arbetet. Listan över vägval har gjort det möjligt att lägga fokus på rätt ställe.

1. Arbetet i Fas 2 omfattar enbart den nationella nivån inom respektive förbund.
2. Distrikt och regioner kan vara indelade efter andra aspekter än geografi.
3. Det är prioriterat att skapa sätt för barn och unga att vara medlemmar i och utöva inflytande även i de delar av den nya rörelsen som inte direkt kan anses vara barn- och ungdomsförbund.
4. Det är prioriterat att långsiktigt utveckla och förvalta de fastigheter och tillgångar som ryms inom nuvarande förbund med ett fokus på både verksamhetsnytta och ekonomisk hållbarhet.
5. Det är prioriterat att den nya organisationsformen kan bli godkänd av MUCF eftersom det ger möjlighet att söka organisationsbidrag, att vara del av arbetet kring Fritidskortet och möjliggör för den lokala och regionala nivån att söka bidrag. Att vara en organisation som uppbär bidrag från MUCF stärker även varumärket och möjliggör deltagande i olika mötes- och beslutsforum där myndigheten möter civilsamhället.
6. Det är, i ett första steg, inte prioriterat att den nya organisationsformen har möjlighet att söka medel från Postkodlotteriet och liknande bidragsgivare. Frågan kan utan svårigheter hanteras i ett senare skede.

7. Det är, i ett första steg, inte prioriterat att den nya organisationsformen kan ha 90-konto. Frågan kan utan svårigheter hanteras i ett senare skede.
8. De extra kongresser och förbundsmöten som genomförs under 2024 ska genomföras på samma datum för alla involverade förbund. Kongresser och förbundsmöten ska ske seriellt eller parallellt.
9. De extra kongresser och förbundsmöten som genomförs under 2024 ska genomföras fysiskt.
10. Omfattade vissa frågor kring vad som ska hanteras på kommande extra årsmöten och kongresser. Frågan ansågs för tidigt väckt och ska inte beaktas i arbetet inom projektet.
11. Följande delar i stadgarna ska i huvudsak bibehålls som idag: IOGT-NTO-rörelsens grundsatser, högsta beslutande organ för förening/kår respektive distrikt och föreskriften om skydd för värden (§6:1).
12. Utredningen kommer inte till fullo hantera frågan om rörelsens (nya) ändamål och uppdrag.
13. Utredningen kommer inte till fullo hantera frågan om rörelsens medlemslöfte.
14. Det är prioriterat att skapa trygghet inom nuvarande organisationer genom att [från nuvarande arbetsgivare] tydligt signalera att inga uppsägningar av personal kommer att genomföras med anledning av utredningen under 2024.

Förslaget i relation till förbundsstyrelsernas vägval

Arbetet i Fas 2 omfattar enbart den nationella nivån inom respektive förbund.	Uppfyllt. Frågor gällande den regionala eller lokala nivån har endast hanterats om de varit av övergripande eller principiell natur och därigenom kunnat ha påverkan på framtida stadgar etc.
Distrikt och regioner kan vara indelade efter andra aspekter än geografi.	Uppfyllt genom de formuleringar som finns i förslag till nya stadgar för allmän- respektive verksamhetsförbundet.
Det är prioriterat att skapa sätt för barn och unga att vara medlemmar i och utöva inflytande även i de delar av den nya rörelsen som inte direkt kan anses vara barn- och ungdomsförbund.	Uppfyllt genom de formuleringar som finns i förslag till nya stadgar för allmänförbundet.
Det är prioriterat att långsiktigt utveckla och förvalta de fastigheter och tillgångar som ryms inom nuvarande förbund med ett fokus på både verksamhetsnytta och ekonomisk hållbarhet.	Uppfyllt genom de formuleringar som finns i förslag till nya stadgar för allmänförbundet (§2:5).
Det är prioriterat att den nya organisationsformen kan bli godkänd av MUCF eftersom det ger möjlighet att söka organisationsbidrag, att vara del av arbetet kring Fritidskortet och möjliggör för den lokala och regionala nivån att söka bidrag. Att vara en organisation som uppbär bidrag från MUCF stärker även varumärket och möjliggör deltagande i olika mötes- och beslutsforum där myndigheten möter civilsamhället.	Uppfyllt genom de formuleringar som finns i förslag till nya stadgar för verksamhetsförbundet.

Det är, i ett första steg, inte prioriterat att den nya organisationsformen har möjlighet att söka medel från Postkodlotteriet och liknande bidragsgivare. Frågan kan utan svårigheter hanteras i ett senare skede.	Uppfyllt. Det kan noteras att framtagna förslag inte innehåller några uppenbara hinder för att kunna söka medel från Postkodlotteriet och liknande bidragsgivare.
Det är, i ett första steg, inte prioriterat att den nya organisationsformen kan ha 90-konto. Frågan kan utan svårigheter hanteras i ett senare skede.	Uppfyllt. Det kan noteras att framtagna förslag inte innehåller några uppenbara hinder för att kunna ansöka om 90-konto.
De extra kongresser och förbundsmöten som genomförs under 2024 ska genomföras på samma datum för alla involverade förbund. Kongresser och förbundsmöten ska ske seriellt eller parallellt.	Uppfyllt. Extra kongresser och förbundsmöten genomförs samtliga vid samma tillfälle i november 2024.
De extra kongresser och förbundsmöten som genomförs under 2024 ska genomföras fysiskt.	Uppfyllt.
Följande delar i stadgarna ska i huvudsak bibehålls som idag: IOGT-NTO-rörelsens grundsatser, högsta beslutande organ för förening/kår respektive distrikt och föreskriften om skydd för värden (§6:1).	Uppfyllt genom de formuleringar som finns i förslag till nya stadgar för allmän- respektive verksamhetsförbundet.
Utredningen kommer inte till fullo hantera frågan om rörelsens (nya) ändamål och uppdrag.	Uppfyllt. Frågor gällande ändamål och uppdrag har endast hanterats om de har varit av övergripande eller principiell natur och därigenom kunnat ha påverkan på framtida stadgar etc.
Utredningen kommer inte till fullo hantera frågan om rörelsens medlemslöfte.	Uppfyllt. Frågor gällande rörelsens medlemslöfte har endast hanterats om de har varit av övergripande eller principiell natur och därigenom kunnat ha påverkan på framtida stadgar etc.

Det är prioriterat att skapa trygghet inom nuvarande organisationer genom att [från nuvarande arbetsgivare] tydligt signalera att inga uppsägningar av personal kommer att genomföras med anledning av utredningen under 2024.

Uppfyllt. Respektive förbundsstyrelse har kommunicerat detta beslut inom sin organisation.

Medskick från kongresser/förbundsmöten

UNF

Medskick till en fortsatt utredning (Avgående förbundsstyrelsens förslag).

I förbundsstyrelsens arbete med utredningen om framtidens nykterhetsrörelse så ska de särskilt beakta följande:

- Framtidens nykterhetsrörelse ska fokusera på sina rötter i landet.
- Framtidens nykterhetsrörelse ska ge utrymme för många röster.
- Framtidens nykterhetsrörelse ska vara redo för framtidens utmaningar.
- Framtidens nykterhetsrörelse ska ge utrymme för ungas röster.

Ungdomens Nykterhetsförbund är en ungdomsorganisation och därför kommer vi alltid sträva efter att lyfta ungdomar. I det arbetet är särskilt ungas rätt till demokrati, organisering och sina egna utrymmen viktiga.

Medskick till en fortsatt utredning (Övriga ombuds förslag):

- Att Framtida nykterhetsrörelsen ska i frågor som rör ungdomar och frågor där ungdomar är medlemmar som deltar i processen som det röstas om, ha mandat som är fyllda av ungdomar valda av ungdomar. Dessa mandat ska även vara i tillräckligt stor mängd för att de större medlemsbaserna inte ska kunna "dränka" ut ungas mandat.
- Att befintlig verksamhet på föreningsnivå ska bevaras.
- Att den nya organisationsformen ska innehåller en fortsatt starkt inflytande från medlemmar i UNF ålder särskilt i frågor som berör de medlemmarna.
- Att hela IOGT-NTO-rörelsen ska återgå till gemensamt medlemsregister
- Att Utredningen bör kunna förlängas vid extra kongressen.
- Att resurserna som UNF har ska gå till ungdomsverksamhet.

NSF

- Att NSF:s förbundsstyrelse får i uppdrag att under 2023 inom NSF tillsätta en egen utredningsgrupp för NSF:s framtida organisationstillhörighet, vilken ska ha en bred erfarenhet av NSF, svensk scouting och nykterhetsrörelsen.
- Att utredningsgruppen ges i uppdrag att föra samtal avseende NSF:s framtida anslutningsform med Scouterna samt med nya Nykterhetsrörelsen.
- Att utredningsgruppen i samtal med Scouterna ges i uppdrag att utreda möjligheten för att NSF med sina ingående kårer får utgöra en form av intresseorganisation inom Scouterna med bibehållet organisationsnummer.
- Att förbundsstyrelsen verkar för att NSF har en distriktsindelning som är relevant för samarbete och utveckling av förbundet.
- Att förbundsstyrelsen verkar för att NSF fortsatt har en egen ekonomi.
- Att förbundsstyrelsen verkar för att resultatet av utredningen ska påverka kårernas verksamhet så lite som möjligt.
- Att förbundsstyrelsen verkar för att Distriktens framtida organisation beaktas i utredningen. Detta kan ske i samarbete med distriktsordförandena.
- Att förbundsstyrelsen verkar för att vi är noga med att behålla vår samhörighet och kultur i en vidare omorganisering.

Junis och IOGT-NTOs kongresser gjorde inga formella medskick av liknande karaktär.

Projektets förhållande och tolkning av UNF:s och NSF:s beslut och medskick

Varje förbundsstyrelse svarar inför sin kongress/förbundsmötes vad gäller gjorda medskick. Projektet har valt att ta del av besluten och ha dem i åtanke under processen.

Gällande UNF:s medskick är de flesta riktade till förbundsstyrelsen. De är innehållsmässigt lika de vägval och direktiv som utredningen redan vilat på med en tyngdpunkt på ungas röster, verksamhet och makt i organisationen. Utredningens direktiv "Skapa förutsättningar för barns och ungas demokratiska inflytande och ungas möjlighet att vara med och leda organisationen" har genomsyrat många beslut av större karaktär under utredningen. Projektets bedömning är att UNF:s medskick under utredningsfasen är omhändertagna.

Gällande NSF beslut avser de flesta den egna utredningen om anslutning till Scouterna, något som projektet inte involverats i. Övriga beslut handlar om att värna NSF:s egen

organisationsform, något som förbundsstyrelsen i NSF haft att beakta under processen. Projektet som sådant har haft löpande kontakt med företrädare för NSF för att följa utvecklingen inom dessa frågor.